

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Finansów i Gospodarki
z dnia ... (Dz. U.)

Załącznik nr 1

**PROGRAM SZKOLENIA W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO POSTĘPOWANIA Z
WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST – SZKOLENIE PODSTAWOWE**

SZKOLENIE PODSTAWOWE					
L.P.	Blok tematyczny	Tematyka zajęć	Minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut)	Wymagane środki dydaktyczne	Forma zajęć
1.	Zagrożenia dla zdrowia związane z pracami wykonywanymi w narażeniu na działanie azbestu i działania profilaktyczne	Źródła narażenia na działanie azbestu (naturalne i antropogeniczne) Szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka, w tym: – sposób przenikania włókien azbestu do organizmu, – cechy biologicznego działania azbestu, – choroby zawodowe wywołane narażeniem na działanie azbestu, – zagrożenia zdrowia związane z zanieczyszczeniem środowiska azbestem	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

		Ochrona zdrowia pracowników, w tym: – opieka zdrowotna i badania profilaktyczne, – systematyczne monitorowanie stanu zdrowia w trakcie i po zakończeniu narażenia na działanie azbestu, – środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, – profilaktyka zdrowotna, w szczególności edukacja antytytoniowa			
2.	Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w narażeniu na działanie azbestu	Przepisy prawne dotyczące: – najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, – czynników rakotwórczych w środowisku pracy Przepisy prawne dotyczące oceny ryzyka zawodowego, szkoleń oraz obowiązków informacyjnych i konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

		działanie azbestu lub ich przedstawicieli			
3.	Zastosowanie azbestu i jego właściwości	Właściwości azbestu, rodzaje wyrobów zawierających azbest i skala ich występowania w Polsce, przykłady lokalizacji wyrobów zawierających azbest w obiektach, instalacjach i urządzeniach Rodzaje wyrobów zawierających azbest oraz określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu m.in. w: – budownictwie, – przemyśle, – gospodarce odpadami i ściekami, – górnictwie, – wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, ciepło, wodę, – działaniach służb ratunkowych Zasady usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz wskazanie przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą pozostać	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

		zabezpieczone w sposób trwały			
4.	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest			
		Środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu			
5.	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych			
Razem:			3,5	-	-
Opis efektów kształcenia potwierdzanych w trakcie egzaminu					Forma obligatoryjnego egzaminu
WIEDZA – Uczestnik szkolenia:					
1.	Wie co to jest azbest oraz zna jego rodzaje i właściwości.				Egzamin pisemny (dopuszczona możliwość egzaminu on-line)
2.	Zna rodzaje wyrobów zawierających azbest i ich podział na wyroby twarde i miękkie.				
3.	Rozumie na czym polega szkodliwość azbestu dla zdrowia, jakie włókna są najbardziej niebezpieczne i zna podstawowe źródła narażenia na działanie azbestu.				
4.	Zna środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu.				
5.	Zna przepisy prawne dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz czynników rakotwórczych w środowisku pracy, jak również przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych oraz konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli.				
UMIEJĘTNOŚCI – Uczestnik szkolenia:					
1.	Potrafi wskazać najbardziej rozpowszechnione w Polsce wyroby				Egzamin

	zawierające azbest.	pisemny (dopuszczona możliwość egzaminu on- line)
2.	Potrafi wskazać niezbędne elementy odzieży oraz środków ochrony indywidualnej stosowane w pracach, podczas których może występować narażenie na działanie azbestu.	

Załącznik nr 2

**PROGRAM SZKOLENIA W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO POSTĘPOWANIA Z
WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST – SZKOLENIE ROZSZERZONE**

SZKOLENIE ROZSZERZONE					
L.P.	Blok tematyczny	Tematyka zajęć	Minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut)	Wymagane środki dydaktyczne	Forma zajęć
1.	Zagrożenia dla zdrowia związane z pracami wykonywanymi w narażeniu na działanie azbestu i działania profilaktyczne	Źródła narażenia na działanie azbestu (naturalne i antropogeniczne) Szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka, w tym: – sposób przenikania włókien azbestu do organizmu, – cechy biologicznego działania azbestu, – choroby zawodowe wywołane narażeniem na działanie azbestu, – zagrożenia zdrowia związane z zanieczyszczeniem środowiska azbestem Ochrona zdrowia pracowników, w tym: – opieka zdrowotna i badania profilaktyczne, – systematyczne monitorowanie stanu zdrowia w trakcie i po zakończeniu narażenia na	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

		działanie azbestu, – środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, – profilaktyka zdrowotna, w szczególności edukacja antytytoniowa			
2.	Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w narażeniu na działanie azbestu	Przepisy prawne dotyczące: – najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, – czynników rakotwórczych w środowisku pracy Przepisy prawne w zakresie zasad usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest Przepisy prawne dotyczące oceny ryzyka zawodowego, szkoleń oraz obowiązków informacyjnych i konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
3.	Zastosowanie azbestu i jego właściwości	Właściwości azbestu, rodzaje wyrobów	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-

		zawierających azbest i skala ich występowania w Polsce, przykłady lokalizacji wyrobów zawierających azbest w obiektach, instalacjach i urządzeniach Rodzaje wyrobów zawierających azbest oraz określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu m.in. w: – budownictwie, – przemyśle, – gospodarce odpadami i ściekami, – górnictwie, – wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, ciepło, wodę, – działaniach służb ratunkowych Zasady usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz wskazanie przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą pozostać zabezpieczone w sposób trwały			line)
4.	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest Sposoby opakowania i	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

		oznakowania odpadów zawierających azbest			
		Środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu			
5.	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	0,5	Prezentacje multimedialne	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych			
		Opracowanie planu pracy dla sytuacji awaryjnych oraz zasady zgłoszenia prac w sytuacjach awaryjnych			
6.	Dobre praktyki podczas usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest	Rodzaje wyrobów zawierających azbest i miejsca największego ich stosowania w budownictwie i przemyśle	1,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
		Usuwanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowanych podczas ich usuwania, – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane z ich usuwaniem, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków mających na celu			

		eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu,			
		Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowanych do ich zabezpieczania, – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane ze stosowaniem określonych materiałów do zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu			
		Utrzymywanie higieny osobistej (w trakcie i po zakończonej pracy), utrzymywanie w czystości odzieży i obuwia oraz środków ochrony indywidualnej			
		Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych: – dobre praktyki, – techniki pracy w sytuacjach awaryjnych, – kolejność robót.			
7.	Maszyny i	Maszyny i	7	Prezentacja	Zajęcia

	urządzenia	urządzenia oraz środki stosowane podczas prowadzenia prac związanych z usuwaniem lub zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest: – rodzaje i parametry techniczne dotyczące skuteczności ochrony, – zasady doboru i stosowania, – zasady przechowywania, – zasady konserwacji i czyszczenia		multimedialna oraz pokaz sprzętu i wyposażenia (w tym: narzędzia ręczne lub wolnoobrotowe, spryskiwacz, winda dekarcka), zabezpieczenia pozwalające na bezpyłowe cięcie i wiercenie (w tym: opaski i worki żelowe)	praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania
8.	Środki mające na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu	Środki podczas zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest: – właściwa organizacja pracy (w tym kolejność robót, zasady komunikacji, organizacja stref pracy, w tym stref hermetyzowanych, z obniżonym ciśnieniem, wyposażonych w komory dekontaminacyjne, – plan prac, – stosowanie maszyn i urządzeń eliminujących lub ograniczających do emisję azbestu, – izolowanie stref pracy, w których		Pokaz sprzętu wyposażenia: komora dekontaminacyjna (atrapa), odkurzacze z filtrem HEPA oraz inne wyposażenie pozwalające na przećwiczenie oznaczania i oczyszczania terenu (urządzenia odpylające, narzędzia zaopatrzone w urządzenia odpylające itp.)	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i atrapy komory dekontaminacyjnej oraz wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania

	występuje emisja azbestu, i ich znakowanie znakami ostrzegawczymi			
	Stosowanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej: – dobór odpowiednich do cech antropometrycznych osoby oraz do poziomu narażenia na działanie azbestu środków ochrony indywidualnej (m.in. ubrań ochronnych, środków ochrony układu oddechowego), – właściwe używanie środków ochrony układu oddechowego i ograniczenia w ich stosowaniu, – środki ostrożności związane ze stosowaniem środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, w szczególności: oczyszczanie i przechowywanie uniemożliwiające zanieczyszczenie środowiska azbestem, zakaz przechowywania odzieży stosowanej na stanowisku pracy obok odzieży własnej (domowej)		Prezentacja multimedialna: półmaska jednorazowego użytku, półmaska i maska pełna wielokrotnego użytku z wymiennymi filtrami, kombinezon ochronny typu 6, rękawice ochronne, gogle ochronne, urządzenie do sprawdzania szczelności maski	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, w tym zakładanie i zdejmowanie po zakończonej pracy lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania

9.	Dobre praktyki podczas usuwania wyrobów zawierających azbest	Usuwanie i zabezpieczanie bezazbestowych atrap wyrobów zawierających azbest		Atrapa komory dekontaminacyjnej oraz bezazbestowe atrapy (imitacje) wyrobów zawierających azbest, w tym m.in.: miękkich płyt izolacyjnych, wyrobów azbestowo-cementowych (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolacji termicznej rur (tekstylnej z natryskiem azbestowym)	Zajęcia praktyczne polegające na usuwaniu i zabezpieczaniu rzeczywistych bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów zawierających azbest
		Utrzymanie porządku i czystości w miejscach pracy: – oczyszczanie terenu pracy przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest z odpadów i azbestu, wykluczające uwalnianie się azbestu do środowiska pracy lub środowiska naturalnego, – zasady opakowania, oznakowania i transportu odpadów zawierających azbest, z uwzględnieniem ochrony środowiska pracy i środowiska naturalnego przed emisją azbestu, – zasady		Wyposażenie pozwalające na przećwiczenie procedury opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania

		magazynowania i przemieszczania odpadów na terenie prac, – metody unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest			
Razem			12,5		
Opis efektów kształcenia potwierdzanych w trakcie egzaminu					Forma obligatoryjnego egzaminu
WIEDZA – Uczestnik szkolenia:					
1.	Wie co to jest azbest oraz zna jego rodzaje i właściwości.				Egzamin pisemny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego)
2.	Zna rodzaje wyrobów zawierających azbest i ich podział na wyroby twarde i miękkie.				
3.	Rozumie na czym polega szkodliwość azbestu dla zdrowia, jakie włókna są najbardziej niebezpieczne i zna podstawowe źródła narażenia na działanie azbestu.				
4.	Zna zasady higieny osobistej i profilaktyki zdrowotnej związane z pracą w narażeniu na działanie azbestu.				
5.	Zna środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu.				
6.	Zna zasady dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.				
7.	Zna zasady i przepisy prawne dotyczące zabezpieczania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz gospodarki odpadami zawierającymi azbest. Zna przepisy prawne dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz czynników rakotwórczych w środowisku pracy, jak również przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych oraz konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli.				
UMIEJĘTNOŚCI – Uczestnik szkolenia:					
1.	Potrafi wybrać i zastosować (założyć i zdejmować) niezbędne elementy odzieży oraz środków ochrony indywidualnej do pracy w narażeniu na działanie azbestu.				Egzamin praktyczny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego) z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu lub atrap i imitacji
2.	Potrafi prawidłowo usuwać następujące wyroby azbestowe: miękkie płyty izolacyjne, wyroby azbestowo-cementowe (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolację termiczną rur (tekstylna z natryskiem azbestowym).				
3.	Potrafi wybrać oraz zastosować maszyny i urządzenia do usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.				
4.	Potrafi korzystać z komory dekontaminacyjnej.				

		oraz wyposażenia wymienionych w programie szkolenia
5.	Potrafi oznakować i zabezpieczyć strefę pracy oraz zapakować w odpowiedni sposób i oznakować odpady zawierające azbest oraz przygotować je do transportu wraz ze sprawdzeniem pojazdu przeznaczonego do transportu.	Egzamin praktyczny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego): 1) z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu lub atrapy i wyposażenia oraz bezazbestowych atrapy (imitacji) wyrobów zawierających azbest, wymienionych w programie szkolenia lub alternatywnie:
6.	Potrafi wskazać najbardziej rozpowszechnione w Polsce wyroby zawierające azbest.	2) z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na weryfikację wskazanych umiejętności

Załącznik nr 3

**PROGRAM SZKOLENIA W ZAKRESIE BEZPIECZNEGO POSTĘPOWANIA Z
WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST – SZKOLENIE ROZSZERZONE DLA
OSÓB KIERUJĄCYCH LUB NADZORUJĄCYCH OSOBY NARAŻONE NA
DZIAŁANIE AZBESTU**

SZKOLENIE ROZSZERZONE DLA OSÓB KIERUJĄCYCH LUB NADZORUJĄCYCH OSOBY NARAŻONE NA DZIAŁANIE AZBESTU					
L.P.	Blok tematyczny	Tematyka zajęć	Minimalna liczba godzin dydaktycznych (po 45 minut)	Wymagane środki dydaktyczne	Forma zajęć
1.	Zagrożenia dla zdrowia związane z pracami wykonywanymi w narażeniu na działanie azbestu i działania profilaktyczne	Źródła narażenia na działanie azbestu (naturalne i antropogeniczne) Szkodliwość azbestu dla zdrowia człowieka, w tym: – sposób przenikania włókien azbestu do organizmu, – cechy biologicznego działania azbestu, – choroby zawodowe wywołane narażeniem na działanie azbestu, – zagrożenia zdrowia związane z zanieczyszczeniem środowiska azbestem Ochrona zdrowia pracowników, w tym: – opieka zdrowotna i badania profilaktyczne, – systematyczne monitorowanie	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

		stanu zdrowia w trakcie i po zakończeniu narażenia na działanie azbestu, – środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu, – profilaktyka zdrowotna, w szczególności edukacja antytytoniowa			
2.	Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac w narażeniu na działanie azbestu	Przepisy dotyczące: – najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, – czynników rakotwórczych w środowisku pracy Przepisy prawne w zakresie zasad usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest Przepisy prawne dotyczące oceny ryzyka zawodowego, szkoleń oraz obowiązków informacyjnych i konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

3.	Zastosowanie azbestu i jego właściwości	Właściwości azbestu, rodzaje wyrobów zawierających azbest, skala ich występowania w Polsce, przykłady lokalizacji wyrobów zawierających azbest w obiektach, instalacjach i urządzeniach Rodzaje wyrobów mogących zawierać azbest oraz określenie rodzaju prac mogących spowodować narażenie na działanie azbestu m.in. w: – budownictwie, – przemyśle, – gospodarce odpadami i ściekami, – górnictwie, – wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, ciepło, wodę, – działaniach służb ratunkowych Zasady usuwania i zabezpieczania wyrobów zawierających azbest oraz wskazanie przypadków, gdy wyroby zawierające azbest mogą pozostać zabezpieczone w sposób trwały	1	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
4.	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi	Zasady postępowania z odpadami zawierającymi	0,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

	azbest	azbest Sposoby opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest Środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu Przepisy ustawy o odpadach w zakresie wpisu do rejestru Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), prowadzenia ewidencji odpadów i sprawozdawczości w BDO w zakresie wytwarzania, magazynowania i transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest			
5.	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych	Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych Procedury ratunkowe w sytuacjach awaryjnych Opracowanie planu pracy dla sytuacji awaryjnych oraz zasady zgłoszenia prac w sytuacjach awaryjnych	0,5	Prezentacje multimedialne	Wykład (dopuszczalne zajęcia on-line)

6.	Dobre praktyki podczas usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest	Rodzaje wyrobów zawierających azbest i miejsca największego ich stosowania w budownictwie i przemyśle Usuwanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowanych podczas ich usuwania, – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane z ich usuwaniem, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu Zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest: – dobór materiałów stosowane do ich zabezpieczania, – zasady bezpieczeństwa i higieny pracy związane ze stosowaniem określonych materiałów do ich zabezpieczania, – dobór odpowiednich maszyn i urządzeń oraz środków mających na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji	1,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)
----	---	---	-----	---------------------------	--------------------------------------

		azbestu			
		Utrzymywanie higieny osobistej (w trakcie i po zakończonej pracy), utrzymywanie w czystości odzieży i obuwia oraz środków ochrony indywidualnej			
		Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych: – dobre praktyki, – techniki pracy w sytuacjach awaryjnych, – kolejność robót.			
7.	Szczegółowe wymagania prawne oraz dobre praktyki dla osób kierujących lub nadzorujących osoby narażone na działanie azbestu	Procedura uzyskania zezwolenia na usuwanie lub zabezpieczanie wyrobów zawierających azbest Sporządzanie planu pracy dotyczącego usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest Zgłaszanie zamiaru przeprowadzenia prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest Monitoring jakości powietrza (wymagania i	1,5	Prezentacja multimedialna	Wykład (dopuszczone zajęcia on-line)

		dokumentacja)			
		Organizacja stanowisk pracy, w tym w zakresie wydzielania stref i wymagań dotyczących ich hermetyzacji, obniżenia ciśnienia, wyposażenia w komory dekontaminacyjne, wydzielenia stref komunikacji, przemieszczania i magazynowania odpadów, zaplecza socjalnego			
		Prowadzenie dokumentacji dotyczącej osób narażonych na działanie azbestu i wykonywanych prac			
8.	Maszyny i urządzenia	Maszyny i urządzenia oraz środki stosowane podczas prowadzenia prac związanych z usuwaniem lub zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest - rodzaje i parametry techniczne dotyczące skuteczności ochrony, – zasady doboru i stosowania, – zasady przechowywania, – zasady konserwacji i czyszczenia.	5,5	Prezentacja multimedialna oraz pokaz sprzętu i wyposażenia (w tym: narzędzia ręczne lub wolnoobrotowe, spryskiwacz, winda dekarska), zabezpieczenia pozwalające na bezpyłowe cięcie i wiercenie (w tym: opaski i worki żelowe)	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przećwiczenie prawidłowych procedur postępowania.

9.	Środki mające na celu eliminowanie lub ograniczanie emisji azbestu	Środki podczas zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest: – właściwa organizacja pracy (w tym kolejność robót, zasady komunikacji, organizacja stref pracy, w tym stref hermetyzowanych, z obniżonym ciśnieniem, wyposażonych w komory dekontaminacyjne, – plan prac, – stosowanie maszyn i urządzeń eliminujących lub ograniczających do emisję azbestu, – izolowanie stref pracy, w których występuje emisja azbestu i ich znakowanie znakami ostrzegawczymi Stosowanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej: – dobór środków ochrony indywidualnej odpowiednich do cech antropometrycznych osoby narażonej na działanie azbestu oraz do poziomu narażenia na działanie azbestu (m.in. ubrań ochronnych,		Komora dekontaminacyjna, odkurzacz z filtrem HEPA oraz inne wyposażenie pozwalające na przeciwiczenie oznaczania terenu (urządzenia odpylające, narzędzia zaopatrzone w urządzenia odpylające itp.)	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przeciwiczenie prawidłowych procedur postępowania.
		Stosowanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej: – dobór środków ochrony indywidualnej odpowiednich do cech antropometrycznych osoby narażonej na działanie azbestu oraz do poziomu narażenia na działanie azbestu (m.in. ubrań ochronnych,		Prezentacja multimedialna, półmaska jednorazowego użytku, półmaska i maska pełna wielokrotnego użytku z wymiennymi filtrami, kombinezon ochronny typu 6, rękawice ochronne, gogle ochronne, urządzenie do sprawdzania	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, w tym zakładanie i zdejmowanie po zakończonej pracy lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przeciwiczenie prawidłowych

	środków ochrony układu oddechowego), – właściwe używanie środków ochrony układu oddechowego i ograniczenia w ich stosowaniu, – środki ostrożności związane ze stosowaniem środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, w szczególności: oczyszczanie i przechowywanie uniemożliwiające zanieczyszczenie środowiska naturalnego pyłami azbestu, zakaz przechowywania odzieży stosowanej na stanowisku pracy obok odzieży własnej (domowej)		szczelności maski.	procedur postępowania.
	Usuwanie i zabezpieczanie bezazbestowych atrap wyrobów zawierających azbest		Atrapa komory dekontaminacyjnej oraz bezazbestowe atrapy (imitacje) wyrobów zawierających azbest, w tym m.in.: miękkich płyt izolacyjnych, wyrobów azbestowo-cementowych (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolacji termicznej rur (tekstylnej z	Zajęcia praktyczne polegające na usuwaniu i zabezpieczaniu rzeczywistych bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów zawierających azbest

				natryskiem azbestowym)	
		Utrzymanie porządku i czystości w miejscach pracy: – oczyszczanie miejsca wykonywania pracy przy usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest z odpadów i azbestu, wykluczające uwalnianie się azbestu do środowiska pracy lub środowiska naturalnego; – zasady opakowania, oznakowania i transportu odpadów zawierających azbest, z uwzględnieniem ochrony środowiska pracy i środowiska naturalnego przed azbestem, – zasady magazynowania i przemieszczania odpadów na terenie prac, – metody unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest		Wyposażenie pozwalające na przeciwiczenie procedury opakowania i oznakowania odpadów zawierających azbest	Zajęcia praktyczne z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu i wyposażenia, lub alternatywnie: z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na przeciwiczenie prawidłowych procedur postępowania
Razem:			12,5	-	-
Opis efektów kształcenia potwierdzanych w trakcie egzaminu					Forma obligatoryjnego egzaminu
WIEDZA – Uczestnik szkolenia:					
1.	Wie co to jest azbest oraz zna jego rodzaje i właściwości.				Egzamin pisemny
2.	Zna rodzaje wyrobów zawierających azbest i ich podział na wyroby twarde				

	i miękkie.	(stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego)
3.	Rozumie na czym polega szkodliwość azbestu dla zdrowia, jakie włókna są najbardziej niebezpieczne i zna podstawowe źródła narażenia na działanie azbestu.	
4.	Zna zasady higieny osobistej i profilaktyki zdrowotnej związane z pracą w narażeniu na działanie azbestu.	
5.	Zna środki i sposoby ochrony, w tym środki techniczne i organizacyjne minimalizujące narażenie na działanie azbestu.	
6.	Zna zasady dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące wykonywania prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.	
7.	Zna zasady i przepisy prawne dotyczące zabezpieczania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz gospodarki odpadami zawierającymi azbest.	
8.	Zna zasady sporządzania i weryfikacji oceny ryzyka zawodowego osoby narażonej na działanie azbestu, uwzględniając rodzaj i poziom narażenia na działanie azbestu, jak również obowiązki informacyjne oraz konsultacyjne wobec tych osób lub ich przedstawicieli.	
9.	Zna przepisy prawne dotyczące najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz czynników rakotwórczych w środowisku pracy, jak również przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych oraz konsultacyjnych wykonawcy prac wobec osób narażonych na działanie azbestu lub ich przedstawicieli.	
UMIEJĘTNOŚCI – Uczestnik szkolenia:		
1.	Potrafi wybrać i zastosować (założyć i zdejmować) niezbędne elementy odzieży oraz środków ochrony indywidualnej do pracy w narażeniu na działanie azbestu.	Egzamin praktyczny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego) z wykorzystaniem rzeczywistego sprzętu lub atrap i imitacji oraz wyposażenia wymienionych w programie szkolenia
2.	Potrafi prawidłowo usuwać następujące wyroby azbestowe: miękkie płyty izolacyjne, wyroby azbestowo-cementowe (płyta falista, płyta karo, rura kanalizacyjna), izolacje termiczną rur (tekstylna z natryskiem azbestowym).	
3.	Potrafi wybrać oraz zastosować maszyny i urządzenia do usuwania lub zabezpieczania wyrobów zawierających azbest.	
4.	Potrafi korzystać z komory dekontaminacyjnej.	
5.	Potrafi przygotować zgłoszenie prac polegających na usuwaniu lub zabezpieczaniu wyrobów zawierających azbest.	
6.	Potrafi oznakować i zabezpieczyć strefę pracy oraz zapakować w odpowiedni sposób i oznakować odpady zawierające azbest oraz przygotować je do transportu wraz ze sprawdzeniem pojazdu przeznaczonego do transportu.	Egzamin praktyczny (stacjonarnie, pod nadzorem przedstawiciela ośrodka szkoleniowego): 1) z wykorzystaniem
7.	Potrafi wskazać najbardziej rozpowszechnione w Polsce wyroby zawierające azbest.	

		rzeczywistego sprzętu lub atrap wyposażenia oraz bezazbestowych atrap (imitacji) wyrobów zawierających azbest, wymienionych programie szkolenia; lub alternatywnie: 2) z wykorzystaniem technik audiowizualnych pozwalających na weryfikację wskazanych umiejętności
--	--	---